

Сьогодні на уроці ти

❖ дізнаєшся про особливості вживання кількісних числівників з іменниками;

***** навчишся правильно вживати кількісні числівники з

іменниками

Узгодження числівників з іменниками

Числівники керують певними формами відмінків іменників, з якими сполучаються, або узгоджуються з ними.

Один (1)

Числівник *один (одна, одне, одні)* узгоджується з іменником у *роді, числі й відмінку*: одна проблема – однієї проблеми, одне запитання, один примірник.

Після числівника *один*, навіть якщо він входить до складених числівників, *іменник* ставиться <u>в</u> однині. 51 кілометр, 21 день.

* PANSYN

```
Кількісні два, обидва, три, чотири (2,3,4)
```

Після числівників *два, обидва, три, чотири <u>іменник</u>* стоїть у <u>множин</u>і в <u>тому самому відмінку</u>, що й <u>числівник</u>: два хлопці, три роки, чотири ясени (Н.в.мн.); двох хлопців, трьох років, чотирьох ясенів (Р.в.мн.); двом хлопцям, трьом рокам, чотирьом ясенам (Д.в.мн.).

Числівники *два (обидва), три, чотири* узгоджуються з іменником, що в множині втрачає суфікс -ин-: *два киянина, три львів'янина, чотири громадянина, обидва селянина* у Р.в.одн.+ Чоловік (=«особа»): *два чоловіка*

- O-ANSYM

Збірні двоє, троє, четверо $(2-\varepsilon, 3-\varepsilon, 4-po)$, кількісні п'ять і більше $(5-\ldots)$

Після числівників *двоє, троє, четверо, п'ять* і *більше*, вжитих у Н.в., іменник стоїть у Р.в.мн. (кого? чого?): *двоє хлопців, четверо братів, п'ять днів, дванадцять місяців*.

Але якщо числівник стоїть у *непрямому відмінку*, то й *іменник* стоїть у <u>цьому самому відмінку</u>. *п'яти* днів, п'яти дням, п'ятьма днями, у п'яти днях.

Тисяча, мільйон, мільярд, нуль (0)

Після числівників *тисяча, мільйон, мільярд, нуль* іменник незмінно стоїть у Р.в.мн: *тисяча тонн, тисячею тонн, тисячами тонн, нуль одиниць.*

Іменники IV відміни можна поєднати лише зі збірними числівниками (Р.в. одн.): двоє хлопят, троє телят, четверо курчат

У датах назви місяців вживаються тільки в Р.в.: *перше (число місяця)* лютого, першому лютого, з Першим вересня.

Запишіть послідовно, розкриваючи дужки, словосполучення у дві колонки:

- а) у яких іменники вживаємо в називному відмінку;
- б) а) у яких іменники вживаємо в родовому відмінку

Одна(слива), одна друга(узвіз), п`ять(картина), два(кілометр), шість (автобус), три(ананас), вісім(ожина), п`ять(удав), два (килим), півтора(пиріг), десять(острів), чотири(светр), п`ятнадцяте(квітень), вісім(лящ), сім(стебло), три(колесо), два(смайлик), дев`ять(колір), чотири(будинок).

Якщо ви правильно виконали завдання, то з других букв записаних іменників складеться крилатий вислів.

Запишіть іменники у дві колонки: а)ті, що можна вживати зі збірними числівниками; б)ті, що зі збірними числівниками не вживаються

Казкар, сани, комбайн, правнук, глечик, кінець, кошик, наймит, гребінець, кобзар, хлібороб, легенда, кропив`янка, коліща, альпініст, завод, кошеня, словник, двері, граблі, сірник, квиток.

Якщо ви правильно виконали завдання, з третіх букв записаних іменників складеться прислів`я.

- 1. Два (будинок) й справді було вже заселено.
- 2. Три (поверх) уже збудували.
- 3. Чотири (місяць) тривала облога міста.
- 4. П'ять і дві десятих (кілометр) дороги заасфальтовано.
- 5. Три (тиждень) ішли дощі.
- 6. Чотири (віз) стояли на подвір'ї.
- 7. Шість з половиною (рік) вирощували сад.
- 8. Вранці стрілись два (сусід) й завели розмову.

Домашне завдання:

